

Uzsvari mācību saturā un pieejā vispārējās vidējās izglītības pakāpē KULTŪRAS IZPRATNES UN PAŠIZPAUSMES MĀKSLĀ mācību jomā

Skola2030, sagatavots 18.02.2019.

Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas sasniedzamie rezultāti veidoti tā, lai skolēni vidējās izglītības pakāpē turpinātu pamatizglītībā aizsākto kultūras izpratnes veidošanu, **klātienē piedzīvojot**:

- dažādus mākslas veidus (vizuālā māksla, literatūra, mūzika, teātra māksla) un iepazīstot to specifiskos izteiksmes līdzekļus kā sava laikmeta, noteiktas kultūras zīmes un simbolus;
- **kultūras notikumus** un veidojot interesi par kultūras izpaušmēm un laikmetīgo mākslu, saskatot tajā iepriekšējo laikmetu kultūras atsauces, padziļinot izpratni par kultūras vispārīgo saturu un izpaušmju dažādību, mijiedarbību ar citām dzīves jomām, veidojot savas identitātes modeli kā savas kultūras piederības pamatu, novērtējot emocionālo un estētisko pieredzi;
- **radošo procesu**, izmantojot jau apgūtās katra mākslas veida specifiskās prasmes radošā darbībā, tās pilnveidojot un lietojot radošos uzdevumos (vispārīgajā apguves līmenī), radošā projektā (optimālajā apguves līmenī), jaunradē, pētniecības darbā vai sadarbībā ar citiem skolēniem radošā partnerībā (augstākajā apguves līmenī).

Satura apguve plānota divos pamatkursos. “**Literatūru I**” (**optimālais līmenis**) apgūst visi skolēni. Šo kursu var mācīt atsevišķi vai integrēti ar pamatkursu “**Latviešu valoda I**”. Papildus šajā mācību jomā skolēni izvēlas mazāka apjoma pamatkursu “**Kultūras un mākslas pamati**” vai pamatkursu “**Kultūra un māksla I**” (ar izvēli praktiski darboties vizuālajā mākslā, mūzikā vai teātra mākslā). Skolēniem ir iespēja turpināt mācības augstākajā līmenī, apgūstot kādu no padziļinātajiem kursiem – gan integrētu kursu “**Latviešu valoda un literatūra II**”, gan “**Kultūra un māksla II**”. Skola var piedāvāt arī specializētos kursus – “**Vizuāli plastiskā māksla**”, “**Kolektīvā muzicēšana**”, “**Teātris**” un “**Publiskā uzstāšanās**”.

Detalizētāk par kursu saturu.

- Pamatkursā “**Literatūra I**” skolēni iegūs zināšanas par literatūras spilgtākajām parādībām, attīstīs prasmi saskatīt kultūras zīmes dažādu laikmetu tekstos un tās izmantot jaunrades tekstos, apgūs daudzveidīgas stratēģijas darbā ar literāru tekstu, veidos savu estētisko gaumi, pētīs lasīšanas paradumus, eksperimentālā projektā par literatūras iespējām karjeras veidošanā izvērtēs savā dzīvē un literatūras radošajā procesā būtiskas vērtības.
- Padziļinātajā kursā “**Latviešu valoda un literatūra II**” modulī “Radošā rakstīšana” skolēni apgūs specifiskas prasmes un zināšanas par tekstveides radošajām iespējām, realizēs patstāvīgu radošu vai pētniecības eksperimentu, īsteno patstāvīgo projektu no ieceres līdz prezentācijai (pētniecības darbs, jaunrades darbs u. tml.), veidojot māksliniecisko vai pētniecības pieredzi.
- Pamatkursā “**Kultūras un mākslas pamati**” skolēni iegūs zināšanas par kultūras un mākslas procesiem, to saistību ar radošo izaugsmi un sabiedrības vērtībām; izpratni par kultūras daudzveidīgām izpaušmēm un laikmetīgo mākslu, kultūras mantojuma nozīmi, mākslas iedarbi uz savu personību; piedzīvos kultūras notikumus klātienē,

iegūs radošas darbības, savas identitātes veidošanas, emocionālu un estētisku pieredzi.

- Pamatkursā “**Kultūra un māksla I**” (ar izvēli praktiski darboties vizuālajā mākslā, mūzikā vai teātra mākslā) skolēni, iesaistoties vietēja vai valsts mēroga kultūras notikumos, gūs izpratni par kultūras un mākslas procesiem, to saistību ar radošo izaugsmi un sabiedrības vērtībām, izpratni par kultūras daudzveidīgām izpausmēm un laikmetīgo mākslu, kultūras mantojuma nozīmi, mākslas iedarbi uz savu personību, emocionālu un estētisku pieredzi; gūs pieredzi kultūras notikumu piedzīvošanā klātienē, radošā darbībā un savas identitātes veidošanā; veiks radošu darbību izvēlētajā mākslas veidā (vizuālā māksla, mūzika, teātra māksla) un projektā lietos un pilnveidos mākslas veida specifiskās prasmes, veiks pētniecību, iepazīs mākslas veidam raksturīgo profesiju (izpildītājmākslinieks, izstādes kurators, koncertprogrammas menedžeris, producentis, režisors u. c.)specifiku un gūs pieredzi profesijai nepieciešamo prasmju pielietojumā.
- Padziļinātajā kursā “**Kultūra un māksla II**” skolēni padziļināti pētīs kultūras un mākslas procesus, tos saistot ar sabiedrības vērtībām, personības identitātes veidošanos un radošām inovācijām, praktiski darbosies radošās partnerības projektā, gūstot pieredzi un izpratni par starpdisciplināras mākslas māksliniecisku, sociālu un ekonomisku vērtību.
- Specializētajā kursā “**Vizuāli plastiskā māksla**” (optimālais līmenis) skolēni pilnveidos savas individuālās radošās spējas vairākos vizuālās mākslas virzienos, veicot radošā procesa padziļinātu izpēti dažādās vizuāli plastiskās mākslas nozarēs, attīstīs prasmi vizuāli izteikties, oriģināli un neatkarīgi domāt, pilnveidot estētisku jūtīgumu un kritiskās analīzes prasmes.
- Specializētajā kursā “**Kolektīvā muzicēšana**” (optimālais līmenis) skolēni padziļināti apgūs un pilnveidos individuālās muzicēšanas prasmes, izpratni par mūzikas kolektīvu darbības pamatprincipiem, emocionālo, skatuviskās uzstāšanās un mākslinieciskā procesa tapšanas pieredzi.
- Specializētajā kursā “**Teātris**” (optimālais līmenis) skolēni apgūs specifiskus teātra izteiksmes līdzekļus, veidojot izrādes, uzveduma vai laikmetīgas teatrālas formas iestudējumu, iepazīs teātri kā institūciju, kultūras nozari un skatuves mākslas veidu, teātra vēsturi un teoriju.
- Specializētajā kursā “**Publiskā uzstāšanās**” (vispārīgais līmenis) skolēni apgūs praktiskas iemaņas sadarbībai ar auditoriju, retorikā, improvizācijā, tehnoloģiju (skaņas pastipriņošo, vizuāli papildinošo) izmantošanā atbilstoši publiskas uzstāšanās mērķiem (zinātniska vai lietišķa prezentācija, ceremonija, procesa vadīšana auditorijā).